

מהספר העתידי רמזי טעם עם טעם לשב"ח מאת שלום המאירי, אשמח לתגובות במייל: shalom303@gmail.com

לע"נ מרת בלהה המאירי בת הרב שמואל אלעזר סלוט נלב"ע כ"ט באייר התשפ"א

**מִבֶּן עֲשָׂרִים שָׁנָה וּמַעְלָה כָּל יֵצֵא זָבָא בְּיִשְׂרָאֵל תִּפְקְדוּ אֹתָם (תביר) לְזָבָאָתָם
אֹתָהּ וְאֶהְרֶן (במדבר א, ג)**

במנין זה לא נפקדו הלויים, ורש"י מבאר (פסוק מט): אך את מטה לוי לא תפקד ... צפה הקב"ה שעתידה לעמוד גזירה על כל הנמנין מן עשרים שנה ומעלה שימותו במדבר, אמר, אל יהיו אלו בכלל, לפי שהם שלי שלא טעו בעגל.

רבי יוסף חיים מאסקאוויטש מבאר¹ שהטעם תִּפְקְדוּ אֹתָם (תביר), רומז שכל אלה שנפקדו עתידים להשתבר ולהשאר במדבר ולא יכנסו לארץ ישראל.

**מִבֶּן עֲשָׂרִים שָׁנָה וּמַעְלָה כָּל יֵצֵא זָבָא בְּיִשְׂרָאֵל תִּפְקְדוּ אֹתָם (תביר) לְזָבָאָתָם
אֹתָהּ וְאֶהְרֶן (במדבר א, ג)**

כיצד פקדו את ישראל? רש"י מבאר (בפסוק ב'): "לְגַלְגֶּלֶתָם - על ידי שקלים בקע לגלגולת". ע"כ.

ונרמז בטעמים: תִּפְקְדוּ אֹתָם (תביר), הטעם רומז לשבירה, בקע לגלגולת, מחצית השקל².

שלום המאירי

וְאֹתָם יִהְיוּ אִישׁ אִישׁ לְמִטָּה אִישׁ לְמִטָּה (תביר) רֹאשׁ לְבֵית אֲבֹתָיו הוּא (במדבר א, ד)

רבי יוסף ב"ר מאיר כהן מביא³: ראיתי להרב עקיבא הכהן ז"ל בספרו מעשה אורג ח"ב על פסוק זה, שכתב: בתיבת אִישׁ לְמִטָּה בטעם תביר, לרמז שעל ידי כך שהוא שבור, שפל רוח, הגיע להיות ראש לְבֵית אֲבֹתָיו הוא⁴.

¹ פני יוסף, רבי יוסף חיים מאסקאוויטש, אדמו"ר משאץ, ברוקלין תשס"ט, עמ' ש"ס.

² שמות לח, כו: "בְּקַע לְגַלְגֶּלֶת מַחְצִית הַשֶּׁקֶל בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ לְכָל הָעֶבֶר עַל הַפְּקָדִים מִבֶּן עֲשָׂרִים שָׁנָה וּמַעְלָה".

³ המאיר לארץ, רבי יוסף ב"ר מאיר כהן, אשדוד תשס"ג, עמ' סה.

⁴ ראה בתנא דבי אליהו זוטא - פרק טז: "קח לך את יהושע בן נון איש אשר רוח בו. קח לך איש גברתו וענוותן כמוך". כך גם פירש רבי ברוך (אשכנזי) ממעזיבז' את הפסוק (שמואל א טו, יז) "וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל הֲלוֹא אִם קָטַן אֹתָהּ בְּעֵינַי רֹאשׁ שְׁבִטִי יִשְׂרָאֵל אֹתָהּ" - "כשאתה תהיה עניו תהיה יכול להיות ראש על ישראל ובאם לאו אין אתה יכול להיות מלך וזה שהשיב שמואל לו אח"כ לשאול לא אשוב עמך כי מאסת דבר ה' וימאסך מהיות מלך על ישראל, כי לא היה לו עניויות שלא רצה לשמוע אל ה' ולכך וימאסך מהיות מלך על ישראל" (מובא בבוצינא דנהורא, מספר מגדל דוד).

מטעם 239 לפרשת במדבר רמזים בטעמי המקרא בפרשה

מהספר העתידי **רמזי טעם עם טעם לשב"ח** מאת שלום המאירי, אשמח לתגובות במייל: shalom303@gmail.com

ולפי דרכו יש לרמוז עוד בתיבת **ראש** שהוא נוטריקון למפרע ש'תקות א'נוש ר'ימה, וכן 'ראש' אותיות 'שאר', מלשון שיריים שהוא רמז לענוה, ובא לרמוז מה דאיתא בגמרא (ערובין יג עא) כל הרודף אחר הכבוד, הכבוד בורח ממנו, וכל הבורח מן הכבוד הכבוד רודף אחריו.

רבי שמעון חירארי מוסיף⁵ על רבי עקיבא הכהן הנ"ל:

אֵיֶשׁ (תביר) ראש לְבֵית אֲבֹתָיו הוא, הנגינה **תביר**, שאם **חושב עצמו לראש** ומתגאה חס ושלום **תביר**, **נשבר**, ואולי לכן נגינת תביר מתחת למלה, לכן ישוב אל אלהיו וירחמהו כי הוא מרבה מחילה לחטאים וסליחה לפושעים ושוב ירים ראשם.

וְאַתֶּם יְהִי אִישׁ אִישׁ לְמִטָּה אֵיֶשׁ (תביר) ראש לְבֵית אֲבֹתָיו הוא (במדבר א, ד)

בתפילת נשמת-כל-חי אומרים: "וכל קומה לפניך תשתחוה", ככל שאדם גדול יותר "קומה", כך הוא מכניע עצמו לפני הקב"ה.

במסכת **ברכות** (דף לד עא) נאמר: "תנו רבנן אלו ברכות שאדם שוחה בהן באבות תחלה וסוף בהודאה תחלה וסוף ואם בא לשוח בסוף כל ברכה וברכה ובתחלת כל ברכה וברכה מלמדין אותו שלא ישחה. אמר רבי שמעון בן פזי אמר רבי יהושע בן לוי משום בר קפרא הדיט כמו שאמרנו, כהן גדול בסוף כל ברכה וברכה והמלך תחלת כל ברכה וברכה וסוף כל ברכה וברכה אמר רבי יצחק בר נחמני לדידי מפרשא לי מיניה דרבי יהושע בן לוי הדיט כמו שאמרנו כהן גדול תחלת כל ברכה וברכה המלך כיון שכרע שוב אינו זוקף שנאמר ויהי ככלות שלמה להתפלל וגו' קם מלפני מזבח ה' מכרע על ברכיו".

רש"י מבאר: כהן גדול בסוף כל ברכה - כל מה שהוא גדול ביותר צריך להכניע ולהשפיל עצמו. ע"כ.

ונרמז בטעמים: **אֵיֶשׁ** (תביר) ראש לְבֵית אֲבֹתָיו הוא, ככל שהוא גדול יותר, "ראש", עליו להיות **תביר**, להכניע את עצמו לפני הקב"ה.

שלום המאירי

וְאַתֶּם יְהִי אִישׁ אִישׁ לְמִטָּה אֵיֶשׁ (תביר) ראש לְבֵית אֲבֹתָיו הוא (במדבר א, ד)

במסכת **הוריות** (י עא) מסופר שרבן גמליאל הציע לרבי אלעזר חסמא ורבי יוחנן בן גודגדא להושיבם בראש ולא באו (רש"י מבאר בהמשך מחמת שרצו לברוח מהגדולה). חזר ושלח ובאו. אמר להם כמדומין אתם ששררה אני נותן לכם? עבדות אני נותן לכם! ע"כ.

ונרמז בטעמים: **אֵיֶשׁ** (תביר) ראש, המתמנה לראש, הרי זה בבחינת **שבר** עבורו, עבדות ולא שררה.

שלום המאירי

⁵ בשמחה תצאו במדבר, רבי שמעון חירארי, תל אביב תשס"ד, עמ' רד.